

Saksliste UT 2020

UT 1/20 - Konstituering av Ungdomstinget 2020

- a) Valg av dirigentskap, referenter, tellekorps og protokollunderskrivere
- b) Orientering og godkjenning av forretningsorden
- c) Orientering om mandat URO og UT

UT 2/20 – Årsberetning for Ungdomsrådet i Oslo bispedømme for 2019

UT 3/20 – Orientering fra sentralkirkelige saker – Ungdommens kirkemøte

UT4/20 – Endring av mandatet for Ungdomstinget

UT 5/20 – Måldokument 2020-2021

UT 6/20 – «Helt ærlig gutta, hvordan går det?» – likestilling i 2020

UT 7/20 – «Hvordan snakker vi om og til hverandre?» – om debattklimate

UT 8/20 – «Alle andre gjør det jo!» - ungdom og rus

UT 9/20 – Grønn pris

UT 10/20 – Valg

- a) Valg av URO 2020-2021
- b) Valg av lokalkomiteé for 2021 – forslag om at dette delegeres URO

PROTOKOLL

UT 1/20 Konstituering av Ungdomstinget 2020

- a) Valg av dirigentskap, referent, tellekorps og protokollunderskrivere.
- b) Orientering og godkjenning av forretningsordenen.

Vedtak:

1 Følgende personer ble valgt:

Dirigent: Einar Østerhagen

Referenter: Svein Hammerstrøm og Petter Rønneberg

Tellekorps: Svein Hammerstrøm, Vibeke Kolstø Andersen og Petter Rønneberg

Protokollunderskrivere: Vilde Johnsen og Johannes Foss

- 2 Orienteringen ble tatt til etterretning og forretningsordenen ble godkjent.
- 3 Ungdomstinget gav ungdomsrådgiver myndighet til å foreta redaksjonelle endringer av ungdomstingsprotokollen.

c) Orientering om mandat URO og UT

Kjersti Landmark gav en kort introduksjon om URO og UT ved oppstart av UT fredag kveld.

UT 2/20 – Årsberetning for Ungdomsrådet i Oslo bispedømme for 2019

Kjersti Landmark rapporterte om Uros virksomhet i 2019. Hun fremhevet særlig høringssvaret på ungdomsdemokratiet og planleggingen av UT2020.

UT 3/20 – Orientering fra sentralkirkelige saker – Ungdommens kirkemøte

Kjersti Landmark rapporterte fra Ungdommens kirkemøte i Hurdal i oktober der hun, Oscar Østern og Pauline Haavik Jenssen fra URO var med. Oscar ble der valgt inn i UFUNG.

UT4/20 – Endring av mandatet for Ungdomstinget

Det ble lagt frem et forslag til endring av mandatet for Ungdomstinget i Oslo bispedømme.

Tilleggspunktet lyder:

«Å velge et fast medlem og et varamedlem til Samisk ungdomsutvalg (SUNG) for 2 år (i oddetallsår)»

Forslaget ble enstemmig vedtatt og oversendes til Oslo bispedømmeråd som fastsetter mandatet for Ungdomstinget.

UT 5/20 – Måldokument 2020-2021

Ungdomsrådet har ikke rukket å lage et nytt måldokument for 2020-2022, da bispedømmets langtidsstrategi ikke ble landet før sent i 2019. Det ble derfor lagt frem et revidert måldokument for 2020-2021 og vedtatt at Ungdomsrådet skal legge frem et nytt 3-årsmåldokument for 2021-2023 på ungdomstinget i 2021.

Revidert måldokument:

Måldokument 2020-2021

- 1. Ha fokus på kirkedemokrati og ny kirkeordning*
- 2. Arbeide med å være synlige i media*
- 3. Videreutvikle arbeidet med visitaser og UROs bidrag i disse*
- 4. Utvikle måldokument for ny treårsperiode (2021-2023) i tråd med bispedømmets strategiplan*

UT 6/20 – «Helt ærlig gutta, hvordan går det?» – likestilling i 2020

Den vanskelige samtalen

Mange gutter opplever at det er vanskelig å snakke med andre om tunge ting. Det er skapt et bilde av at idealgutten er sterk, modig, utholdende og gråter sjelden eller aldri: Gutter skal være maskuline og tåle mye. På samme tid blir også gutta omtalt som «bråkete og vanskelige», mens jentene ofte blir sett på som «snille og rolige». – Det er kanskje ikke så lett for guttene å finne seg selv blant alle disse stereotypiske bildene, så hvorfor holder vi fast på dem? Vi har lovfestede målsetninger om likestilling i samfunnet. Kvinnens stilling i samfunnet er med god grunn løftet frem. Men er det ikke på tide å også spørre hvordan det går med guttene, uten at det betyr jentenes sak skal settes til side?

Ungdomstinget i Oslo bispedømme ønsker at menighetene i Den norske kirke tar tak i denne samtalen, både som en møteplass for ungdom og som et trossamfunn. Kirken kan legge til rette for samtaletilbud hvor terskelen er lav for at guttene kan samtale om hvordan det egentlig går. Det vil ta på alvor at det er vanskeligere for mange å selv ta initiativ til å skaffe hjelp til samtaler og refleksjon.

Bakgrunn for saken

«Og så må gutta ta seg i sammen», sa daværende kunnskapsminister Jan Tore Sanner i mars 2019. Sanner sin uttalelse var en respons på avisinnlegget fra tre 14 år gamle norske jenter i Aftenpostens spalte Si;D (“si det”), hvor deres budskap var at #metoo aldri kom til skolegården. Motreaksjonen mot Sanner sin generalisering av guttene lot ikke vente på seg: «Gutter og jenter trakasserer hverandre i ganske lik grad. I denne saken så var det en fremstilling av virkeligheten som utelot det at gutter også kan oppleve seksuell trakassering», sa sosialantropologen Thorgeir Kolshus, som fulgte med på hvordan medier og politikerne vinklet temaet. – «Det er blitt litt sånn at du ikke kan kjempe for gutta før du har kjempet ferdig for jentene», sier Erik Aubert (16) i Brennpunkt-dokumentaren «Kjønnskampen». Jordan B. Peterson, en kanadisk psykolog som på omdiskutert vis kjemper guttas sak, så vel som funnene gjort i Stoltenberg-rapporten, ble hyppig referert til i mediebildet i samme tidsrom. Ari Behns selvmord i desember 2019 gjorde også at fokuset på selvmord blant menn igjen ble aktualisert.

Vi vet at det er flere urovekkende trekk i samfunnsutviklingen som tegner seg når det gjelder guttene: Gutta ligger bak jentene i skolen når det gjelder lesing og evne til konsentrasjon. Færre og færre gutter tar høyere utdanning. Menn topper selvmordsstatistikken. Og det er liten tvil om at terskelen for gutta for å oppsøke hjelp er høy. UT 2020 vil derfor sette unge gutters situasjon i perspektiv, og se på kirkens mulige rolle i denne problematikken. Det er på tide at vi tar samtalen om hva vi tenker om guttas plass i samfunnet, hjemmet og i kirken.

Guttas plass i samfunnet

«Kvinnen er den nye mannen» er overskriften til en kronikk i NRK ytring fra 2013. Den beskriver at den tradisjonelle mannsrollen i samfunnet blir erstattet eller overtatt av kvinner som får mer og mer «maskuline» egenskaper. Går det derimot andre veien møter menn fort motstand i samfunnet. Men hva skjer da med menn og gutter, når det blir færre og færre forskjeller mellom kjønn, samtidig som at det nå virker som at gutta blir utkonkurrert på stadig flere områder? Hvor skal da menn få lov til være menn, og snakke om hvordan de takler denne overgangen? I media føler mange på at muligheten for god debatt har surnet og blitt redusert til angrep og forsvar, eller muligheter til å vinne noen raske «poeng» slik som Jan Tore Sanners «guttene må skjerpe seg» i anledning trakassering i skolegården. Denne dobbeltmoralen er problematisk for alle. Guttene blir «skurken», jentene blir «ofrene».

Guttas plass i hjemmet

Vår oppvekst har utrolig mye å si for hvem vi er. Det er i hjemmet man lærer seg de fleste sosiale normer og tilegner seg hva som er rett og gal oppførsel. Hvis en gutt helt fra småbarnsalderen av har blitt fortalt at han ikke skal gråte, har det konsekvenser for forholdet han utvikler til sine følelser og hvordan han uttrykker dem. Dersom man vokser opp med et slikt usunt forhold til emosjoner, uten mulighet til å snakke om dem, fører det sannsynligvis til at man ikke oppsøker hjelp som voksen. Barn som vokser opp med én forelder, vokser oftere opp uten en pappa eller andre gode mannlige forbilder. Dette kan gjøre det utfordrende for gutter å finne et sted hvor de føler at de er trygge nok til å snakke om følelser med noen som forstår. Å søke hjelp eller lene seg på andre er stigmatisert, «svak» atferd blir sett ned på og mange føler ingen utvei uten å bli fratatt sin maskulinitet. Dersom man vil være mer med barna, vil ta større del hjemme, ikke er familiens forsørger eller er hjemmeværende, er man eksponert for fordømmer, og de kommer ikke bare fra andre menn. Gutta, like mye som jentene, blir dyttet inn i rollemønstre som ikke nødvendigvis er sunne eller som passer alle. I møte med gode rollemodeller, vil gutter få større spillerom til å bli den de ønsker å være.

Guttas plass i kirken

Kanskje har spesielt kirken en plass å fylle her, men da er det viktig at kirken lager det rommet gutta *trenger*. Det er viktig at både gutter og jenter kan være ærlige med hverandre uten at man er redd for å bli latterliggjort. Dette krever tillit og tid. Kanskje trenger gutta å bli oppsøkt aktivt, at man spør dem hvordan de har det, ikke bare overfladisk, men i dybden. Det kan være at mange gutter kanskje ikke har noe imot å snakke om hvordan de har det, men at det ikke er naturlig for dem å ta det opp selv. Gutter og jenter har noen forskjeller, kanskje spesielt når det kommer til hvordan man snakker om følelser. Kirken må ta hensyn til dette når man starter dialog i for eksempel konfirmasjonstida så vel som i sin helhetlige pedagogikk. Mye opplegg er lagt opp best for de som kan sitte stille og lytte, og det er noe jenter ofte er bedre på enn gutter. Kanskje er dette spesielt viktig når man ser at jenter mye oftere forblir i kirken enn gutter. Ungdomsarbeidet må være åpent nok til at alle har anledning til å delta uten å måtte endre seg eller legge noe til siden, enten det er maskulinitet, femininitet eller noe annet.

Visste du?

- Omtrent halvparten av dem som erfarer mindre grov vold og kontrollerende adferd i parforhold, er menn.
- Undervisningsverket «*Kjønnteori*» fra 2008 er skrevet av sju kvinner som presenterer oss for 35 kjønnteoretikere, hvorav én er mann.
- I selvmordsstatistikk helt tilbake til 1970-tallet, topper mennene tallene. Totalt var det 674 selvmord i 2018. 472 av disse var menn.
- Menn taper oftest omsorgen for egne barn ved samlivsbrudd. Bare 14% av barna etter samlivsbrudd bor hos far, og i disse tilfellene bor halvparten av disse like mye med mor.
- 61-84% av studentene ved jus, psykologi og medisin er kvinner
- Menn topper statistikken for yrkesskader og jobberelaterte dødsulykker
- Flere menn enn kvinner drikker farlige mengder alkohol og bruker narkotiske stoffer.

Til slutt vil UT minne om at vi alle mennesker er skapt i Guds bilde (1. Mos. 1,26). Vi har samme verdi uavhengig hvilke forskjeller eller likheter vi måtte ha som gutter og jenter, og uavhengig om vi velger å følge tradisjonelle kjønnsrollemønstre eller ikke.

Ved slutten av behandlingen av saken kom følgende tillegg som forslag fra et mindretall i komiteen. Dette rakk ikke UT å behandle. Teksten følger her uredigert:

Bygge gutter som modne og ansvarsfulle mennesker

I november 2019 vant Siri Frøystein (21) 1. plass i Si;D sin konkurranse om unges råd til tenårings foreldre. Hun skriver blant annet: «Jeg ble, i likhet med mange av mine venner, aldri rustet til å møte en realitet og et voksenliv fylt med utfordringer og vanskeligheter.» Konklusjonen hennes var at hun gjerne skulle ønsket at hun ble fortalt i løpet av oppveksten at livet overhodet ikke er lett. Stadig flere unge snakker om psykiske problemer. I tillegg topper gutter selvmordsstatistikken. Andre som uforberedt møter motgang i livet kan også flykte fra virkeligheten gjennom rus og spillavhengighet. Like mye som vi snakker med gutter om deres følelser, må vi også bygge gutter som modne individer som kan hjelpe seg selv i en utfordrende hverdag og et potensielt vanskelig liv. Unge mennesker må lære om konsekvenser av egne handlinger, så vel som hvordan man kan håndtere problemer som kan oppstå. Uansett hvor kjipt livet kan bli må unge lære at den som best kan hjelpe en selv faktisk er en selv, men andre rundt er en viktig støtte. Når vi snakker med unge om problemer så kan vi

ikke alltid takle problemer for dem, med vi kan takle de med dem. Samtidig må vi også ruste unge gutter som individer med ansvar for egen livssituasjon og å bygge følelsen av et fellesskap i menigheten der alle er der for hverandre og for sine nærmeste. Vi må også belyse at gutter ikke må presses inn i et «suksessfullt» liv i andres forventninger, men leve et meningsfylt liv etter ens eget ønske og forutsetninger.

Ungdomstinget 2020 oppfordrer menighetene i Oslo bispedømme til:

- Å unngå å knytte aktiviteter til kjønn.
- Å ta på alvor at mange gutter kjenner på en høy terskel for å snakke om vanskelige ting i eget liv, ved å legge til rette for samtaletilbud som ikke forutsetter at guttene først må be om samtaler. Dette kan man gjerne gjøre ved å for eksempel ha samtaletilbud før eller etter klubb, hvor man passivt eller diskret kan få hjelp.
- Å ha opplæring for prest, ansatte og ledere om hvordan man snakker med gutter og det særegne ansvaret man har som forbilde.
- Å kommunisere guttenes muligheter for selv å utgjøre den forskjellen de ønsker i eget liv, uten å pakke det inn i det maskuline forsørgeransvaret eller andre stereotypier.
- Å være bevisst på at ikke alle gutter er like og ikke dytte noen inn i kjønnsstereotypier.
- Å involvere guttene gjennom å utfordre dem til å ta viktige, praktiske eller administrative oppgaver. Det er enklere å bli spurt enn å spørre selv og det er positivt å bli vist tillit. For kirken er det også rekrutterende.
- Å være bevisst på at guttene trenger pauser og pusterom i arrangementer og undervisning. Forskning viser at mange jenter kan sitte stille og konsentrere seg om lag dobbelt så lenge som guttene.
- Å oppfordre menighetene til å arrangere fedrekveld.

Henvisninger

Lover

Likestillings- og diskrimineringsloven

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-51>

Avisartikler

Jenter blir kalt « horer » og « billig » i skolegården

<https://www.nrk.no/osloogviken/jenter-blir-kalt- horer -og- billig -i-skolegarden-1.14459956>

Fem myter om likestilling

<https://www.nrk.no/dokumentar/xl/fem-myter-om-likestilling-1.14542055>

Hvorfor reagerer vi ikke mer på gutta som faller fra i det norske samfunnet?

<https://www.nettavisen.no/livsstil/hvorfor-reagerer-vi-ikke-mer-pa-gutta-som-faller-fra-i-det-norske-samfunnet/3423888656.html>

Far taper kampen om barna fordi han er mann

<https://www.aftenposten.no/norge/i/AdBRj/far-taper-kampen-om-barna-fordi-han-er-mann>

Jentene tar over prestisjestudiene

<https://www.nrk.no/norge/jentene-tar-over-prestisjestudiene-1.11866832>

Nesten bare menn dør i arbeidsulykker

<https://www.nrk.no/trondelag/nesten-bare-menn-dor-i-arbeidsulykker-1.12413611>

Debattinnlegg

«Billig» og «pulbar» – #metoo kom aldri til skolegården

<https://www.aftenposten.no/meninger/sid/i/e1VOPQ/billig-og-pulbar-metoo-kom-aldri-til-skolegaarden>

Kvinnen er den nye mannen

<https://www.nrk.no/ytring/kvinnen-er-den-nye-mannen-1.10917706>

Feminisme mot likestilling

<https://www.nrk.no/ytring/feminisme-mot-likestilling-1.14770065>

Forskning

Selv mord etter kjønn og årstall. Utvalgte år 1970-2016. Nasjonalt senter for selvmordsforskning og -forebygging

<https://www.med.uio.no/klinmed/forskning/sentre/nssf/kunnskapsressurser/statistikk-selv-mord/statistikk-2016/statistikk-2016.pdf>

Alkoholbruk i den voksne befolkningen. Folkehelseinstituttet

<https://www.fhi.no/nettpub/alkoholinorge/omsetning-og-bruk/alkoholbruk-i-den-voksne-befolkningen/>

Antall personer som bruker narkotika. Ungrus.no, med henvisning til Det europeiske overvåkingsorganet for narkotikabruk

<https://www.ungrus.no/sporsmal/bk-antall-som-bruker-narkotika>

Barn som bor med far bor også med mor. SSB

<https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/barn-som-bor-med-far-bor-ogsaa-med-mor>

Lenker sist besøkt 9. februar 2020

UT 7/20 – «Hvordan snakker vi om og til hverandre?» – om debattklima

Høsten 2019 vedtok Ungdommens kirkemøte (UKM) en fokussak for ungdomsdemokratiet i 2020. Saken tar sikte på å kartlegge hvordan debattklimaet oppleves for deltakerne på ungdomstinget i Oslo bispedømme (UT20). Her vil vi se på hovedsakelig to temaer: (1) hvordan vi snakker sammen i den offentlige debatten; og (2) hvordan vi snakker sammen i Den norske kirke (Dnk).

Den offentlige debatten

I løpet av de siste årene har den offentlige debatten blitt stadig mer tilspisset og polarisert. Terskelen for å snakke stygt om eller til hverandre har blitt lavere. Kommentarfeltene inneholder flere stygge ord, og folk har blitt mer kreative når det kommer til stygge kallenavn på meningsmotstandere. Hva gjør dette med oss?

Den offentlige debatten er utrolig viktig for å utveksle meninger, dele ny kunnskap og dra samfunnets utvikling videre. Derfor er det med stor bekymring vi ser den offentlige debatten på avveie. Vi ser blant annet at manglende kunnskap om andres tro kan føre til negative holdninger og fordommer. I Norge er vi opptatt av ytringsfrihet og de fleste vil være enig i at det er en rettighet som vi skal sette høyt. Ytringsfrihet går ut på at man kan si og mene det man vil innenfor ytringsansvarets grenser. Dette betyr at man ikke kan si eller gjøre noe som bryter norsk lov.

Vi ønsker oss heller et offentlig ordskifte som er åpent, ærlig, respektfullt, engasjerende og saklig. Det er viktig å respektere hverandre og å ikke komme med usaklige personangrep eller bruk av hersketeknikker. UT20 vektlegger viktigheten av en debatt gjennomsyret av gjensidig respekt, toleranse, innsyn og å gi og ta ting i beste mening.

Dette er ikke noe som faller naturlig for mennesket, og det kreves opplæring. Da er det viktig å ruste ungdom til å delta i samfunnsdebatten: dette innebærer å bruke ytringsfriheten ansvarsfullt med respekt; det skal gå an å være uenige på en respektfull måte. Men det burde legges særlig vekt på å ruste ungdom til å være i stand til å stå imot negative og usaklige kommentarer og ytringer. Samtidig er det noen ganger det går for langt. Da er det nødvendig å vite hvordan man sier ifra. Da er det viktig å lære barn og unge om hvordan man melder til politiet hvis man opplever sjikane eller hets, for eksempel på nett.

UT20 vil rose Dnk. for at den tar del i samfunnsdebatten med tydelige standpunkt, for eksempel i klimasaken. Det er viktig at kirken er en tydelig stemme.

Hvordan snakker vi sammen i kirken?

I Dnk. har vi et særlig grunnlag for hvordan vi skal være mot hverandre: for eksempel den gylne regelen (Matt 7,12), det dobbelte kjærlighetsbudet (Matt 22,37-40) og å vende det andre kinnet til (Luk 6,29). Dette fordrer oss og utfordrer oss, for det betyr at vi må starte med oss selv. Som kirke, har vi ansvar for vårt eget debattklima. Og UT20 ser det som maktpåliggende at kirken tar dette ansvaret.

UT20 ser utfordringene kirken har angående samtaleklima i sine egne rekker. Som kirke betyr dette at vi må tåle våre egne uenigheter. Kirken burde kunne være et forbilde for resten av

samfunnet på hvordan man kan snakke med og om hverandre. I kirken skal vi snakke om og med hverandre med respekt og kjærlighet. Det skal være et trygt sted. Da må vi også være klar over hvordan vi bruker hersketeknikker. Hersketeknikker er over alt og vi bruker dem med og uten vilje, og de kan tie ned stemmer som har mye bra å si. Derfor er det essensielt at man blir gjort klar over dette.

Unge og eldre kan ha motstridende interesser, og debatten blir vanskelig hvis ikke vi forstår hverandre. I ytterste konsekvens kan yngre føle seg oversett og bagatellisert, og eldre føle seg skjøvet til side. Derfor ønsker vi arrangementer som er mer samlende for menigheter på tvers av generasjoner, en samtale med innsyn i alle sider. Idealet er at alle får si sin mening og blir tatt på alvor.

UT20 opplever at ungdom stort sett blir tatt på alvor i menighetene og ungdomsarbeidene i Oslo bispedømme. Dette er gledelig. Likevel merker vi oss muligheten for at de som ikke er på ungdomstinget blir mindre hørt i sine ungdomsarbeid og menigheter, og at vi kan være litt blinde for situasjonen på bakkenivå. Ikke alle menigheter har sendt delegater til ungdomstinget. Det er det ulike grunner til, men vi vil understreke behovet for at ikke disse stemmene ties i hjel. Da vil vi fortsatt at menighetene i Oslo bispedømme jobber med å sende delegater til ungdomstinget, slik at også deres stemmer kan bli hørt.

Utfordringer og oppfordringer

UT20 vil oppfordre:

- Menighetene i Oslo bispedømme til å sende delegater på UT.
- Menighetene i Oslo bispedømme til å skape fora hvor både eldre og ungdommer kan komme sammen og diskutere/debatte.
- De ulike valglistene til å jobbe for å få unge kandidater til menighetsråd.
- Oslo bispedømme til å lage plattformer der ungdom på tvers av trossamfunn kan møtes og prate om det å være religiøs ungdom.
- Oslo bispedømme til å jobbe med bevisstgjøring omkring bruk av hersketeknikker.

UT 8/20 – «Alle andre gjør det jo!» - ungdom og rus

Bakgrunn:

Ungdom og rus er et stort tema, som alltid er aktuelt for en ny ungdomsgenerasjon. Ungdataundersøkelsen fra 2018 viser en gradvis økning i bruk av cannabis blant videregående elever. Undersøkelsen viser at så mye som 25% av guttene, og 13% av jentene på VG3 har brukt cannabis på landsbasis. Slike undersøkelser tar ikke nødvendigvis høyde for mørketall. Det er med andre ord i ferd med å vokse opp en generasjon hvor bruk av milde narkotiske stoffer er normalisert.

Rusmidler er en felles betegnelse på mange forskjellige stoffer. Fordi dette er en såpass bred betegnelse vurderte komiteen det som mest hensiktsmessig å fokusere på alkohol, tobakk og milde narkotiske stoffer. Komiteen opplever at det er disse rusmidlene som brukes oftest.

I Oslo bispedømme er det mange som feirer ball på ungdomsskolen, og mange videregående skoler har skolerevyer. Til disse og andre arrangementer er det gjerne knyttet fester, vorspiel og nachspiel som ofte kommer ut av kontroll. Forholdet mellom mindreårige og "lovlige" blir

også uklart. Russetiden i Oslo, Asker og Bærum har også ofte vært et tema i mediene. Mange drikker store mengder alkohol og mange havner i sårbare situasjoner. Alle disse erfaringene har ungdommene vi møter i kirken med seg. Hvordan bidrar ungdomsarbeidet i menigheten til at ungdom har tilstrekkelig informasjon slik at de kan gjøre gode valg, og kjenne grensene sine?

Oslo bispedømme preges av skillet mellom Østkanten og Vestkanten. Kulturen i disse sosiologiske områdene er ganske forskjellig. Hvilke rusmidler som brukes, hvilke tidspunkt det skjer og hvor ofte er forskjellig fra bydel til bydel. Ungdom på vestkanten kan fortelle om fraværende foreldre og lett tilgang på alkohol, både i hjemmet og i vennegjengen. Ungdom på østkanten kan fortelle om et mer restriktivt forhold til alkohol, men større tilgang på f.eks. hasj, og noen ender også opp med å selge rusmidler ulovlig. Har kirken et ansvar for at ungdom får et sunt forhold til rusmidler?

I denne saken vil vi ta utgangspunkt i to spørsmål: Hva vet vi om rus? Og hvilke holdninger har vi til rus?

Utfordringen:

Vi har diskutert disse temaene og det har kommet frem en rekke forskjellige refleksjoner. Når det gjelder hvilken informasjon vi har om rus er det åpenbart at det er et element som er med på å prege hverdagen til ungdommer i dag. Det kommer frem at det er varierende grad av kunnskap om rusmidler. Mange får denne kunnskapen fra varierende hold, mens andre savner denne informasjonen. Gjennomgående er ofte kilden til informasjon skole og tillitspersoner, mens andre i større grad oppsøker denne kunnskapen selv gjennom venner og internett. Det er likevel en felles enighet om at det er ønskelig med mer kunnskap om temaet. Spesielt med tanke på både fysiske og psykiske konsekvenser rusmisbruk kan ha på både den enkelte og på personene rundt.

Synlig bruk av tobakk blant ledere på f.eks. konfirmantleir trekkes frem som en utfordring. Komiteen opplever at få menigheter har retningslinjer for rusbruk når man er i lederrollen. Det handler mye om hva slags forbilde en leder skal være for f.eks. en konfirmant. Det kan være krevende å vite hvordan man skal forholde seg til deltakere som er nærliggende i alder. Spesielt er det vanskelig når det er mennesker man omgås med også utenfor kirken. Komiteen mener derfor det er viktig at bevisstgjøring av lederrollen, både i og utenfor kirken tematiseres i ledertreningen.

Grunnene til at ungdom prøver rusmidler er mange. Ofte er det et komplekst bilde. Noen har avhengighet i familien, noen opplever stort press, mens andre sliter med psykisk helse. Komiteen vektlegger at det er viktig med åpenhet og kunnskap for at unge kan ta gode valg. Det er viktig at man får en ny sjanse og får muligheten til å komme ut av noe som er vanskelig. Kirken skal ikke være et sted hvor man blir fordømt, men hvor man er trygg og kan være seg selv. Derfor er det viktig at man også kan søke støtte i ungdomsarbeidet.

Det er også viktig at unge kjenner til konsekvensene av rusmisbruk. Å prøve et stoff en gang er kanskje ikke farlig i seg selv, men terskelen for å prøve tyngre stoffer blir ofte lavere dersom man har testet ut et mildere stoff først. Det går ikke bare utover en selv, men også de som er rundt en. Det å si nei til rusmidler er et valg. Valg er ikke alltid lette å ta alene. Å være

en del av et miljø som bidrar til at man kan ta gode valg er viktig. Tilgang på informasjon er derfor vesentlig.

Hva kan menighetene i Oslo Bispedømme gjøre?

Det finnes mange aktører som kan mye om temaet Ungdom & Rus. Å ta i bruk disse aktørene er et godt sted å starte. For eksempel kan man ha plakater eller brosjyrer, med informasjon om kontaktpunkter, tilgjengelig i menighetshuset. Det går også an å invitere disse aktørene inn for å holde kurs for f.eks foreldre.

For å skape åpenheten og bidra til kunnskap ønsker komiteen og løfte frem noen konkrete tiltak som kan gjøres i menigheten. Det er viktig å understreke at noen gjør dette allerede, og dermed kan man kanskje inspirere nabo-menigheten til å delta i allerede eksisterende tiltak.

UT2020 oppfordrer **menighetene i Oslo Bispedømme** til å ha økt fokus på rusmidler i ungdomsarbeidet gjennom å:

- **Arrangere temakvelder med fokus på dialog, forebygging og retningslinjer.**
 - Temakvelder for foreldre til konfirmanter og for konfirmanter.
 - Det er viktig at disse kveldene tilpasses behovet, og utarbeides i dialog med målgruppen.
- **Synliggjøre <https://rusopplysningen.no/> som et sted for å finne informasjon.**
 - Andre steder man kan innhente informasjon og søke hjelp på er: <https://psykiskhelse.no/hjelpetelefoner-og-nettsteder>
- **Tematisere rusbruk og lage retningslinjer i ledertreningen.**
 - Klargjøre hvor grensene for lederrollen går i og utenfor kirkens ungdomsarbeid.
- **Ta i bruk konseptet “Helt Ærlig” og tematisere Ungdom & Rus**
 - Dersom menigheten allerede gjør dette oppfordrer UT2020 til å invitere andre menigheter med på dette arbeidet.
- **Skape trygge rom hvor ungdom kan stille spørsmål og omgås i en rusfri arena.**
 - Dette kan gjerne gjøres ved å arrangere rusfrie kveldsarrangementer, på Ten Sing, eller på klubben eller i det øvrige ungdomsarbeidet.

UT2020 oppfordrer Ungdomsrådet i Oslo Bispedømme til å:

- Forberede en sak til UT2021 om ungdom og annen type rus.
 - Eks: anabole steroider, skjønnhetsfremmende medikamenter og annet.

UT 9/20 – Grønn pris

Ungdomstinget ber URO avgjøre hvem som skal vinne Grønn pris 2020 innen 11. mars.

UT 10/20 – Valg

- d) Valg av URO 2020-2021

Følgende stilte til valg:

Anna Mikako Nishimura (Lommedalen) - 15

Hedda F. Eskild (Jar) - 19

Maren Tangen (Manglerud) - 24

Maria Louise Hansen (Slemmestad & Nærnes) - 16

Pauline Haavik Jenssen (Ris) - 18

Sondre Øy (Heggedal) – 22

Følgende ble valgt for 2 år:

Pauline Haavik Jenssen

Sondre Øy

Maria Louise Hansen

Vara for ett år:

Hedda F. Eskild

Maren Tangen

e) Valg av lokalkomité for 2021 – forslag om at dette delegeres URO

Vedtatt enstemmig

Oslo 10/03/2020

Oslo 26/02/2020

_____SIGN_____

Navn: Johannes Sverre Foss

_____SIGN_____

Vilde Johnsen

Delegater og observatører Ungdomstinget 2020

Navn	Menighet/Org
Kristin Hayes	Bøler
Vilde Johnsen	Ullern
Cecily Stagrum Buch	Ullern
Maria Louise Hansen	Slemmestad & Nærnes
Anna Hellebust	Ris
Maria Lane	Ris
Mathias Hofgaard Bjørgung	Bygdøy Menighet
Torgeir Ihle	Nordre Hurum Sokn
Hanne Sagen	Haslum
Marie Lønnve	Haslum
Christopher Doyle	Haslum
Hanna Andrea Bruvik	Lommedalen
Anna Mikako Nishimura	Lommedalen
Mats Juul	Jar
Nils Hermann Kjøsnes	Jar
Maria Lande Lund	Tonsen
Gina Ru Huse Dalen	Tonsen
Håkon Ruud Kringstad	Sinsen
Hanna Sandrib	Sinsen
Guðbjörg Hrönn Tyrfingsdóttir	Sinsen
Johannes Foss	Manglerud
Sofie Gulbrandsen	Lambertseter
Mats Wennevold	Lambertseter
Jasmin Sandbeck	Bryn
Hele Aall	Bekkelaget/Ormaøy
Pauline Haavik Jensen	URO (Ris)
Amanda Anvar	URO (Holmlia – Hauketo/Prinsdal)
Maren Tangen	URO (Manglerud)
Oscar Edon Østern	URO (Uranienborg)
Sondre Almerud Øy	URO (Heggedal)
Hedda Eskild	URO (Jar)
Kjersti Landmark	URO (Haslum)